

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. sausio 19 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (pranešėja), Artūro Driuko ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovų A. J., K. V.-Z. ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kasacinius skundus dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos ieškinį atsakovams Vilniaus miesto savivaldybės administracijai, K. V.-Z., A. J. dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2019 m. rugsėjo 27 d. statybos leidimo panaikinimo ir statybos padarinių pašalinimo, tretieji asmenys, nepareikšiantys savarankiškų reikalavimų, F. M. Z. S., A. B., M. R., B. A. V., A. M. V.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių normuojamus atstumus tarp gretimų (kaimyninių) sklypų ribų ir juose esančių statinių, aiškinimo ir taikymo.
2. Ieškovė kreipėsi į teismą su ieškiniu, kuriame prašė: 1) panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2019 m. rugsėjo 27 d. statybos leidimą Nr. LRS-01-190927-00163; 2) įpareigoti atsakovę K. V.-Z. per 6 mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pagal reikiamai pertvarkytą projekcinę dokumentaciją, gavus naują statybą leidžiantį dokumentą, statinį pertvarkyti taip, kad jis atitiktų teisės aktų reikalavimus, teritorijų planavimo dokumentus; 3) per teismo nustatytą terminą atsakovei K. V.-Z. neatlikus nurodytų veiksmų, įpareigoti ją per 3 mėnesius savo, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir A. J. išsoms pašalinti statybos, atliktos leidimo Nr. LRS-01-190927-00163 pagrindu, padarinius ir sutvarkyti statybvietę.
3. Ieškovė nurodė, kad atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija atsakovei K. V.-Z. 2019 m. rugsėjo 27 d. išdavė statybos leidimą Nr. LRS-01-190927-00163 pagal atsakovo projektuotojo A. J. 2018 metais parengtą daugiabučio gyvenamojo namo, esančio (*duomenys neskkelbtini*), rekonstravimo projektą Nr. 2018-020, suteikiantį teisę minėtame sklype rekonstruoti gyvenamosios paskirties butą (*duomenys neskkelbtini*). Ieškovės teigimu, 2021 m. sausio 15 d. statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktu Nr. SLD-00-210115-00005 buvo nustatyta, kad minėtas leidimas išduotas neteisėtai: projekto sprendiniais pažeidžiamos gretimų sklypų savininkų teisės, nes sklypas, kuriame vykdoma rekonstrukcija, šiaurės vakarinėje pusėje ribojasi su sklypu, kurio kadastrinis Nr. (*duomenys neskkelbtini*) ir kurį valdo trys bendraturčiai, taip pat ant kurio ribos statomas stiklo konstrukcijų priestatas su naujai statomais gelžbetoniniais poliniais pamatais, neišlaikant normatyvinio atstumo ir neturint šio sklypo savininkų sutikimo.
4. Anot ieškovės, nauju mūru paaukštinta žemės sklypus skirianti sienutė, kuri yra pastato dalis. Ieškovė pažymėjo, kad sklypas, kuriame vykdoma rekonstrukcija, pietrytinėje pusėje ribojasi su kitu sklypu, kurio kadastrinis Nr. (*duomenys neskkelbtini*), ant garažo paskirties pastato dalies pastatant papildomus aukštus, t. y. mažinant esamą atstumą nuo rekonstruojamo statinio konstrukcijų ir neturint šio sklypo savininko sutikimo. Ieškovė taip pat nurodė, kad patikrinimo metu statytoja pateikė ne visus privalomus pateikti dokumentus. Anot ieškovės, buvo nepateiktas besiribojančių žemės sklypų savininkų rašytinis sutikimas, kuris privalomas pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punktą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

5. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimu ieškinį atmetė ir paskirstė bylinėjimosi išlaidas.
6. Teismas nustatė, kad namas, esantis (*duomenys neskkelbtini*), yra daugiabutis gyvenamasis namas, kurio buto Nr. (*duomenys neskkelbtini*) rekonstrukcijai buvo išduotas ginčijamas statybą leidžiantis dokumentas, o rekonstruojamas butas Nr. 11 yra minėto daugiabučio namo dalis. Minėtas namas yra pastatytas 1975 metais ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas kaip daugiabutis gyvenamasis namas, stovintis ant jam skirtos, visam namui bendro žemės sklypo. 1994 metais atlikus kadastrinius matavimus buvo suformuoti atskiri sklypai, priskirti kiekvienam butui, tačiau pastato paskirtis liko gyvenamoji (trys ir daugiau butų) – daugiabutis gyvenamasis namas, kurio butai išsidėstę perimetru, t. v. sublokuojant butus ant sklypo ribų palei gatvę, taip, kad butai yra išsidėstę viena eile, o juos jungiančios sienos yra ant suformuotų atskirų sklypų ribų, t. y. kiekvienam butui skirtų atskirų sklypų šoninės ribos sutampa su butus jungiančiomis bendromis sienomis.

7. Teismas pažymėjo, kad ieškovės atstovė teismo posėdžio metu pripažino, jog toks namo ir sklypo registravimo atvejis yra išimtinis, nes vėlesniais metais tokio tipo daugiabučiame name esantiems butams nebuvo formuojami ir atskirai registruojami butams priklausantys sklypai po tuo namu. Todėl teismas nusprendė, kad vien ši aplinkybė sudaro pagrindą išvadai, jog ieškovės argumentas, kad, be butų ir sklypų savininkų pritarimo, balsuojant susirinkime, dar turėjo būti pateikti tų pačių asmenų, kaip sklypų savininkų, atskiri raštiški sutikimai, yra perteklinis ir nepagrįstas.
8. Teismas taip pat nusprendė, kad rekonstrukcija buvo vykdoma ir ginčijamas statybos leidimas išduotas vienam iš daugiabučiame gyvenamajame name esančių butų ir rekonstrukcijos metu nebuvo mažinamas atstumas iki besiribojančių žemės sklypų, t. y. esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio konstrukcijų iki gretimų sklypų ribų. Tai, teismo vertinimu, atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – STR 1.05.01:2017) 7 priedo 8 punkte nustatyta atveji, kai statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neiskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų ir (ar) naujos konstrukcijos įrengiamos teisės aktų nustatytais atstumais iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų. Teismas pažymėjo, kad ieškovė nepateikė jos teiginį apie tai, jog atstumai buvo mažinami, pagrindžiančių įrodymų, o bylos nagrinėjimo metu laikėsi nenuoseklios pozicijos.
9. Taip pat teismas atkreipė dėmesį ir į tai, kad ieškovė neįrodinėjo (nepateikė įrodymų), jog buto rekonstrukcija pažeidžia gretimų sklypų savininkų interesus.
10. Anot teismo, esant 888-osios daugiabučių namų savininkų bendrijos 2018 m. sausio 18 d. butų ir kitų patalpų balsavimo raštu balsų skaičiavimo komisijos protokole užfiksuotiems duomenims, kad didžioji dauguma (12 iš 16) butų ir kitų patalpų savininkų pritarė atsakovės buto rekonstrukcijos darbams, o tai atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.85 straipsnio 1 dalies reikalavimus ir minėtas bendrijos sprendimas pritariti rekonstrukcijai nenuginčytas įstatyme nustatyta tvarka, laikytina, jog toks sprendimas yra teisėtas ir galiojantis. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad trečieji asmenys A. B., M. R., B. A. V. ir A. M. V., kurių interesus, anot ieškovės, pažeidžia buto Nr. (duomenys neskkelbtini) rekonstrukcija, per visą bylos nagrinėjimą neatvyko į teismo posėdžius ir nepateikė nei atsiliepimų, nei rašytinių paaiškinimų, išskyrus M. R., kuris pateikė atsiliepimą į ieškinį, tai rodo šių asmenų akivaizdų pasyvumą, todėl yra pagrindas abejojti dėl akivaizdaus jų teisių ar interesų pažeidimo buvimu.
11. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. kovo 24 d. sprendimu pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikino ir priėmė naują sprendimą – ieškinį patenkino, panaikino Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2019 m. rugsėjo 27 d. išduotą leidimą Nr. LRS-01-190927-00163 ir įpareigojo atsakovę K. V.-Z. per 6 mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pagal reikiamai pertvarkytą projektinę dokumentaciją, gavus naują statybą leidžiantį dokumentą, statinį pertvarkyti taip, kad jis atitiktų teisės aktų reikalavimus, teritorijų planavimo dokumentus. Per teismo nustatytą terminą atsakovei K. V.-Z. neatlikus nurodytų veiksmų, įpareigojo ją per 3 mėnesius savo, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir A. J. lešomis pašalinti statybos, atliktos leidimo Nr. LRS-01-190927-00163 pagrindu, padarinius ir sutvarkyti statybą vietę.
12. Kolegija nurodė, kad Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 ir 7 punktuose nurodyti atskiri, savarankiški ir vienas nuo kito nepriklausantys dokumentai, kurių pateikimas leidžia vykdyti statybą. Kolegijos vertinimu, šiose dvejose normose apibrėžtos skirtingos statybos aplinkybės, kurioms nustatyti skirtingi sutikimo privalomumo, jų gavimo būdo reikalavimai. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad ginčo statybos leidimui gauti, kai rekonstruojamas vienas iš daugiabučio gyvenamojo namo butų, būtina gauti kitų bendraturčių sutikimą, kuris turi būti rašytinis, arba turi būti pateiktas patalpų savininkų protokolinis sprendimas, priimtas CK 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, t. y. reikalavimas, nurodytas Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punkte. Kolegija sutiko, kad šis reikalavimas atsakovės buvo įvykdytas. Tačiau teisėjų kolegija nurodė, kad reikalavimas, nurodytas Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte, nebuvo įvykdytas.
13. Teisėjų kolegija nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad buvo vykdoma teisėtai pastatytų statinių, esančių arčiau kaip 3 metrai iki gretimų sklypo ribos, rekonstrukcija ant esamo statinio pamatų ir jos metu nenumatyta mažinti esamo atstumo nuo rekonstruojamo statinio konstrukcijų iki gretimų sklypo ribų. Kolegija pažymėjo tai, kad ieškovė byloje nenurodė, kuriomis naujomis konstrukcijomis buvo sumažintas ir kiek sumažintas buvęs atstumas nuo gretimų sklypo ribų. Kolegija pažymėjo, kad nors ši aplinkybė nebuvo nagrinėjama pirmosios instancijos teisme, tačiau pareigą pateikti įrodymus, jog rekonstrukcijos projekte nebuvo sumažinti atstumai įrengiamomis naujomis konstrukcijomis iki trečiųjų asmenų žemės sklypų ribų, turėjo projektą parengęs architektas A. J. Anot teisėjų kolegijos, šiam atsakovui nepateikus tokių įrodymų, priimtinas ieškovės ir trečiojo asmens M. R. paaiškinimas, kad statybos darbai buvo vykdomi nesiilankant reikalaujamo atstumo iki gretimų sklypo, esančio (duomenys neskkelbtini), ribų.
14. Anot kolegijos, tai, kad buvo suprojektuotas papildomas aukštas virš garažo, šia dalimi link žemės sklypo, esančio (duomenys neskkelbtini), ribos sumažėjo buvęs atstumas. Teisėjų kolegijos vertinimu, aplinkybė, kad buvę namo pamatai nepakito, nėra reikšminga, nes turi būti vertinama, ar pagal projektą jame nurodytos naujos konstrukcijos nesumažino buvusio atstumo iki žemės sklypo ribos. Atsakovams nepateikus tokių įrodymų, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas turėjo padaryti išvadą, jog projektu buvo pažeistos gretimų sklypo savininkų teisės, atsakovei davus leidimą atlikti buto rekonstrukciją tokia apimtimi, kai mažinamas esamas atstumas iki gretimų sklypo, neturint šio sklypo savininkų sutikimo.
15. Taip pat teisėjų kolegija pažymėjo, kad aplinkybė, jog tarp bendraturčių buvo nustatyta naudojimosi žemės sklypu tvarka, nereiškia, kad savininkų teisės gali būti ribojamos dėl to, jog jie nesisinaudoja tam tikra sklypo dalimi. Kolegijos vertinimu, tai, kad žemės sklypo dalies savininkas L. J. neprieštaravo priimanam buto savininkų sprendimui pritariti buto rekonstrukcijai, taip pat nereiškia, jog toks jo elgesys gali būti vertinamas kaip sutikimo atlikti buto rekonstrukciją pareiškimas. Vien tai, kad jis nebalsavo už rekonstrukciją ir sprendimas buvo priimtas kitų butų savininkų dauguma, anot kolegijos, reiškia, kad sutikimo kaip žemės sklypo dalies savininkas dėl buto rekonstrukcijos jis nedavė. Todėl padariusi išvadą, kad statybos leidimui išduoti buvo būtina turėti žemės sklypų, kurie ribojasi su naujai statomomis konstrukcijomis ir kurias pastatavo mažėja atstumas iki žemės sklypų ribos, savininkų sutikimus, teisėjų kolegija konstatavo, kad statybos leidimas atsakovei K. V.-Z. buvo išduotas pažeidžiant Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto nuostata.

III. Kasacinių skundų, prisidėjimų prie jų ir atsiliepimų į juos teisiniai argumentai

16. Atsakovas A. J. kasaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą, priteisti atsakovui patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 16.1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punktą ir teisės aktų, reglamentuojančių išimtis dėl gretimų žemės sklypo savininkų sutikimo privalomumo, nuostatas bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos taikant ir aiškinant šią normą. Šis pažeidimas pasireiškė keliais aspektais:
 - 16.1.1. apeliacinės instancijos teismas neatsižvelgė į tai, kad butas nėra statinys. Tai, kad daugiabutis namas savo funkcionalumu gali būti vertinamas kaip sublokuotas statinys, nekeičia jo oficialios Nekilnojamojo turto registre įviešintos paskirties;

- 16.1.2. kartu su prašymu išduoti statybos leidimą buvo pateiktas butų ir kitų patalpų savininkų protokolinis sprendimas, priimtas [CK 4.85](#) straipsnyje nustatyta tvarka, tačiau apeliacinės instancijos teismas laikė jį nepakankamu ir nepagrįstai nusprendė, kad turėjo būti pateiktas ir gretimų sklypų savininkų, kurie yra ir daugiabučio namo butų savininkai ir iš esmės turėjo teisę balsuoti dėl rekonstrukcijos, sutikimas rekonstrukcijai. Apeliacinės instancijos teismas atsisivėlgė į tai, kad buvo gautas daugiabučio namo butų savininkų daugumos sutikimas (susirinkime balsavo 3/4 daugiabučio namo butų savininkų ir visi jie balsavo „už“), o suinteresuotas asmuo A. B., kaip daugiabučio namo buto savininkė, pasirinko neįgyvendinti savo teisių, veikė pasyviai, nors buto rekonstrukcijos projektas, kurio pagrindu buvo išduotas statybos leidimas, jai buvo pateiktas ir ji turėjo visas galimybes išreikšti nepritimą rekonstrukcijos projektui bei aktyviai ginti savo teises tuo metu. Byloje taip pat buvo nustatyta, kad L. J., gretimų žemės sklypo dalies savininkas, balsavo už rekonstrukciją, toks jo balsavimas turėjo būti vertinamas ir kaip jo, kaip gretimų žemės sklypo dalies (su kuria ribojasi butas) savininko, sutikimas. Šią žemės sklypo dalį kartu su butu perleidis suinteresuotam asmeniui M. R., atsakovei K. V.-Z. nekilo pareiga pakartotinai gauti sutikimą;
- 16.1.3. apeliacinės instancijos teismas pripažino, kad statybos leidimas buvo išduotas neturint gretimų sklypų savininkų sutikimų, kai jie buvo privalomi, nors nebuvo nustatyta, kad buto rekonstrukcija pagal statybos leidimą buvo pakeisti rekonstruojamo buto matmenys ir dėl to iš esmės pasikeitė atstumas iki gretimų žemės sklypų ribų. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad tik rekonstravimas, kai pakeičiami rekonstruojamo pastato matmenys ir dėl to iš esmės pasikeičia atstumas iki gretimų sklypo savininko ribų, pripažintinas pažeidžiančiu imperatyviasias nuostatas ir gretimų sklypo savininko interesus. Vien pastato paaugstinimas nelaikytinas turinčiu esminę reikšmę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 12 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-377-611/2015](#)). Bylos nagrinėjimo metu nekilo ginčo, kad, vykdant buto rekonstrukciją, nebuvo mažinamas atstumas iki besiribojančių žemės sklypų, t. y. esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio konstrukcijų iki gretimų sklypų ribų nebuvo sumažintas. Šią aplinkybę ieškovė pripažino bylos nagrinėjimo iš esmės teismo posėdyje metu, todėl ji laikytina visiškai įrodyta.
- 16.2. Taip pat apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė teisės normas, nustatančias įrodinėjimo pareigą ir įrodymų vertinimą, bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, kadangi nurodė, jog ieškovė byloje nenurodė, kuriomis naujomis konstrukcijomis buvo sumažintas ir kiek sumažintas buvęs atstumas nuo gretimų sklypo ribų. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai pareigą pateikti įrodymus, jog rekonstrukcijos projekte nebuvo sumažinti atstumai įrengiamomis naujomis konstrukcijomis iki trečiųjų asmenų žemės sklypų ribų, perkėlė projektą parengusiam architektui A. J. Tokiu būdu apeliacinės instancijos teismas neteisėtai paskirstė įrodinėjimo našą. Įrodinėti aplinkybes, sudarančias pagrindą panaikinti išduotą statybos leidimą, pagal kurį jau atlikti rekonstrukcijos darbai, turi tokį ieškini pareiškęs subjektas.
- 16.3. Apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl kaltų asmenų dėl neteisėto statybos leidimo išdavimo ir jų kaltės nustatymo, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos Statybos įstatymo 33 straipsnio 2 dalies taikymo ir aiškinimo praktikos, nes nenustatė, kurio asmens veiksmai ir kokia apimtimi lėmė statybos leidimo išdavimą, taip pat nenustatė, kokią dalį tenkančių išlaidų turi dengti kiekvienas iš atsakovų ir dėl kokių priežasčių. Apeliacinės instancijos teismas, taikydamas atsakomybę atsakovui A. J., nepasisakė dėl jo neteisėtų veiksmų, priežastinio ryšio ir kaltės, t. y. neįrodinėjo civilinės atsakomybės sąlygų ir atsakomybės dydžio. Be to, atsakovui A. J. atsakomybė iš viso neturėjo būti taikoma, nes: i) pagal teisės aktus pareigą pateikti sutikimus turi užsakovas; ii) tiek rekonstrukcijos projekto ekspertizę atliekantis asmuo, tiek atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija, išduodama statybos leidimą, privalėjo patikrinti, ar surinkti visi reikalingi dokumentai, įskaitant ir sutikimus, taip pat informuoti atsakovę K. V.-Z. ir atsakovą A. J. apie tokių dokumentų trūkumą ir pareikalauti juos pateikti; iii) Statybos įstatymo 27 straipsnio 26 dalyje įtvirtinta, kad už statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos pažeidimus pagal kompetenciją atsako asmenys, privalantys patikrinti ar tikrinę statinio projektą ir įgaloti išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Atsakovas A. J. neatitinka šioje normoje išvardytų požymių, todėl, jam, kaip projektuotojui, nustatytą pareigą jis nepažeidė.
17. Atsakovė K. V.-Z. kasaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą, priteisti atsakovei jos patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas šiais argumentais:
- 17.1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punktą ir nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 12 d. nutartyje civilinėje byloje [Nr. 3K-3-377-611/2015](#) pateikto išaiškinimo, pagal kurį tuo atveju, kai vykdoma teisėtai pastatytų statinių, esančių arčiau kaip 3 metrai iki gretimų sklypo ribos, rekonstrukcija ant esamo statinio pamatų ir jos metu nenumatyta mažinti esamo atstumo rekonstruojamo statinio konstrukcijų iki gretimų sklypo ribų. STR 1.07.01:2010 11 priedo 4 punkte nustatyti reikalavimai dėl statinio ir sklypo ribos atstumo nelaikytini savaime pažeidžiančiais gretimų sklypo savininko teises. Remiantis nurodyta teisės aiškinimo ir taikymo taisykle, sprendžiant dėl arčiau nei normatyvinis atstumas iki žemės sklypo ribos jau esančio statinio rekonstrukcijos darbų, nepakanka konstatuoti rekonstruojamų statinio konstrukcijų buvimą arčiau nei normatyvinis atstumas fakto, kiekvienu atveju turi būti nustatytas, įrodytas ir konkrečiai įvardytas priartėjimo (atstumo mažinimo) iki besiribojančio žemės sklypo ribos faktas.
- 17.2. Nagrinėjamu atveju buvo išduotas statyba? leidžiantis dokumentas ne naujo statinio statybai, o jau esamo pastato dalies (buto) rekonstrukcijai, todėl šiuo atveju turėjo būti taikoma STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punkte nustatyta taisyklė?, kad statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių? žemės sklypų? (teritorijų) savininkų? ar valdytojų? sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų? konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų? (teritorijų) ribų? ir (ar) naujos konstrukcijos įrengiamos teisės aktu? nustatytais atstumais iki besiribojančių žemės sklypų? (teritorijų) ribų?. Si taisyklė? (kad sutikimai neprivalomi) turi būti taikoma, jeigu egzistuoja bent viena iš šioje teisės normoje nurodytų sąlygų: i) nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų? konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų? (teritorijų) ribų?; ir (ar) ii) naujos konstrukcijos įrengiamos teisės aktu? nustatytais atstumais iki besiribojančių žemės sklypų? (teritorijų) ribų?.
- 17.3. 2021 m. birželio 9 d. vykusio parengiamojo teismo posėdžio metu ieškovės atstovė, atsakydama į atsakovės K. V.-Z. atstovo klausimus, nurodė, kad ieškinys yra pareikštas dėl stiklo konstrukcijų priestato su naujais gelžbetoniniais poliniais pamatais, dėl naujų mūrų paaugstinimo ginčo žemės sklypus skiriančios atraminės sienutės bei dėl ant garažo paskirties pastato dalies pastatyto papildomo aukšto (mansardinis aukštas; byloje nėra ginčo, kad pastatas (rekonstruojamas butas) dar iki rekonstrukcijos buvo pastatytas ties žemės sklypo perimetru). Ieškovės atstovė patikslino, kad ieškinio reikalavimai yra grindžiami ne naujai įrengiamų konstrukcijų priartėjimu prie gretimų žemės sklypų ribos (atstumo mažinimu), o naujų konstrukcijų įrengimu arčiau nei teisės aktais nustatytas atstumas (3 metrai) iki besiribojančių žemės sklypų ribos. Atitinkamai pirmosios instancijos teismas sprendime pagrįstai tokį ieškovės paaiškinimą įvertino kaip fakto pripažinimą ([CPK 182 straipsnio](#) 5 punktas, 187 straipsnis). Ieškovė šių aplinkybių neginčijo ir apeliacinės instancijos teisme.
- 17.4. Taip pat apeliacinės instancijos teismas įrodinėjimo pareigą byloje priskyrė išimtinai atsakovams (konkrečiai – projektuotojui A. J.), o visas abejones ir tariamą įrodymų nepakankamumą vertino išimtinai atsakovų nenaudai. Tokie apeliacinės instancijos teismo veiksmai įrodymų vertinimo procese iš esmės prieštarauja kasacinio teismo praktikai. Taip apeliacinės instancijos teismas netinkamai paskirstė šalių įrodinėjimo pareigą, visiškai nepagrįstai atleido ieškovę nuo įrodinėjimo pareigos bei netinkamai motyvavo sprendimą, kadangi šis iš esmės grindžiamas tik prielaidomis apie įrodymų, paneigiančių deklaratyviuos ieškovės teiginius, nebuvimą.
18. Atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija kasaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą. Kasacinis

skundas grindžiamas šiais argumentais:

- 18.1. Apeliacinės instancijos teismas permelyg išplėtė Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto taikymą ir šią nuostatą taikė ne pagal jos turinį ir prasmę, nes:
 - 18.1.1. neatsižvelgė į aplinkybę, kad daugiabutis namas stovi skirtingiems asmenims priklausančiuose sklypuose, ir situaciją traktavo taip, lyg ginčijamas leidimas būtų buvęs išduotas ne butui daugiabučiame name rekonstruoti, o savarankiškam pastatui. Šioje normoje nereglamentuojami atvejai, kai daugiabutis namas stovi keliuose skirtinguose sklypuose – kad rekonstruojant tokio daugiabučio namo dalį (butą) reikėtų gauti šių sklypų, kaip gretimų sklypų, savininkų sutikimus, siekiant statinį rekonstruoti mažesniais negu norminiais atstumais. Nors gretimo sklypo sąvoka Statybos įstatyme neapibrėžta, tačiau bendrine prasme žodis „gretimas“ reiškia „greta, šalia esantis“. Tai lemia, kad nustačius, jog daugiabutis namas, kurio dalį norima rekonstruoti, stovi keliuose žemės sklypuose, šie žemės sklypai negalėjo būti laikomi gretimais Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto prasme, t. y. esančiais greta ar šalia daugiabučio namo, o turėjo būti laikomi sklypais, ant kurių stovi pats daugiabutis namas.
 - 18.1.2. neįvertino STR 1.05.01:20177 priede nustatytų išinčių, kai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi. Pagal STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punktą statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neįskaiciuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų ir (ar) naujos konstrukcijos įrengiamos teisės aktų nustatytais atstumais iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų. Teismas nenustatė, kad būtų mažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio (daugiabučio namo) esamų konstrukcijų iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų. Šiuo atveju galėjo būti vertinamas atstumų mažinimas nebent iš tiesų gretimų sklypų atžvilgiu, o ne sklypų, kuriuose stovi pats statinys (daugiabutis namas), atžvilgiu.
 - 18.1.3. net jei ir būtų galima sutikti, jog atstumų mažinimo klausimas sprendžinas to paties statinio sklypų atžvilgiu, apeliacinės instancijos teismas taip ir nenustatė jokio konkretaus atstumų tarp kokių nors sklypų (net ir to paties statinio) sumažėjimo. Teismas ir negalėjo nustatyti tokio atstumų sumažėjimo, kadangi butai yra šalia vienas kito, todėl atstumų mažinimas reikštų, kad vienas butas įstertų į kitą butą, o to nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyta. Be to, apeliacinės instancijos teismas ignoravo atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos poziciją, kad nagrinėjamu atveju buvo gautas buto ir aktualios dalies sklypo savininko L. J. sutikimas dėl ginčo buto rekonstrukcijos. Šiuo atveju daugiabučio namo savininkai sprendė dėl pastato bendrųjų konstrukcijų pertvarkymą, priėmė sprendimą leisti rekonstruoti pastatą, visi pastato bendraturčiai buvo supažindinti su projekto sprendiniais arba turėjo galimybę susipažinti, balsavimas įvyko, sprendimas buvo priimtas. Jeigu dalis bendraturčių nepareikšė savo nuomonės, tokiu būdu jie pritarė pastato rekonstrukcijai.
 - 18.2. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė įrodinėjimo taisykles ir nukrypo nuo šiuo klausimu suformuotos kasacinio teismo praktikos, nes pripažino, kad ieškovė nesugebėjo nurodyti, kiek ir konkrečiai kuriomis naujomis konstrukcijomis buvo sumažintas buvęs atstumas nuo gretimo (neaišku kokio) sklypo ribų, taip pat nesant kitų byloje įrodymų pripažino, jog darbai buvo vykdomi nesilaikant reikalaujamo atstumo iki gretimo sklypo. Teismas rėmėsi išimtinai suinteresuotų asmenų – ieškovės ir trečiojo asmens paaiškinimais. Apeliacinės instancijos teismas konkrečiai nenustatė, kokie buvo nustatidimai (kur konkrečiai yra mažinami atstumai, kokių būdu ir pan.). Tai reiškia, kad teismo sprendimas yra grindžiamas ne konkrečiai nustatytais pažeidimais, o išimtinai ieškovės paaiškinimais.
 - 18.3. Apeliacinės instancijos teismas nevertino, ar nagrinėjamu atveju iš viso egzistuoja viešasis interesas panaikinti statybos leidimą, ar visuomenė realiai patyrė žalą ar kitokių neigiamų padarinių, ar tenkinus ieškovės reikalavimus nebus pažeista pusiausvyra tarp interesų ir lūkesčių, teisinių santykių stabilumo principas, atsižvelgė į tai, kad yra praėjęs ilgas terminas nuo tariamo pažeidimo padarymo ir kad viešasis interesas (jeigu jis egzistuoja) galėtų būti apgintas ir kitokiu būdu, pan. Realus ir teisėto intereso panaikinant statybos leidimą nustatymas yra svarbus sprendžiant ir dėl išlaidų šalinant statybos padarinius atlyginimo. Nustačius, kad žala (išlaidos šalinant statybos padarinius) atsirado ir dėl trečiųjų asmenų pasyvaus veikimo (neveikimo), kai tretieji suinteresuoti asmenys teisės aktų nustatyta tvarka neginčijo nei bendraturčių sprendimų, nei kitų veiksmų, nei paties statybos leidimo, galėtų būti pripažįstama ir šių trečiųjų asmenų kaltė dėl atsiradusių išlaidų – atsakovų nuostolių.
 - 18.4. Tretieji suinteresuoti asmenys, tariamai manydami, kad jų teisės yra pažeidžiamos dėl išduoto statybos leidimo ir vykdomų statybos darbų, ilgą laiką savo teisių negynė ir praleido Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatytus terminus statybos leidimui ginčyti. Tretieji suinteresuoti asmenys, jau praleidę nustatytus terminus, kreipėsi į ieškovę, o ši, surašiusi išvadą, kreipėsi į teismą. Tai reiškia, kad tretieji suinteresuoti asmenys, nors ir praleido terminą kreiptis į teismą dėl savo pačių teisių ir interesų gynimo, ieškovės „rankomis“ gina savo tariamai pažeidžiamus interesus. Manytina, kad ieškovė į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento panaikinimo turėtų kreiptis siekdama apginti ne privačius asmenis, kurie elgėsi pasyviai ir praleido terminus statybos leidimui ginčyti, o konkretų viešąjį interesą. Šiuo atveju byloje nebuvo nustatytas joks viešasis interesas, kurį gintų ieškovė, taip pat nebuvo vertinama, ar viešasis interesas ginamas proporcingai.
 - 18.5. Apeliacinės instancijos teismas taip pat nevertino atsakovų argumentų šioje civilinėje byloje ir nesprendė dėl proporcingo statybos padarinių šalinimo naštos paskirstymo, nenustatinėjo atsakovų kaltės laipsnių sprendime ir iš esmės laikė, kad visų atsakovų kaltė yra vienoda. Tačiau tai prieštarauja kasacinio teismo suformuotai proporcingo statybos padarinių šalinimo naštos paskirstymo praktikai.
19. Atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija pateikė pareiškimą dėl prisidėjimo prie atsakovų A. J. ir K. V.-Z. pateiktų kasacinių skundų, jame prašo atsakovų A. J. ir K. V.-Z. kasacinius skundus patenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą bei palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą. Šiame pareškime atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija nurodė, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė kasaciniuose skunduose nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos ir dėl to priėmė neteisėtą ir nepagrįstą sprendimą panaikinti statytojai K. V.-Z. išduotą statybą leidžiantį dokumentą bei taikyti su tuo susijusius padarinius.
 20. Atsakovė K. V.-Z. pateiktame atsilepime į atsakovo A. J. kasacinį skundą, kuris Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegijos 2022 m. rugpjūčio 2 d. nutartimi Nr. DOK-3964 kvalifikuotais kaip pareiškimas dėl prisidėjimo prie atsakovo A. J. kasacinio skundo, prašo atsakovo A. J. kasacinį skundą patenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą bei palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą. Atsakovė K. V.-Z. sutinka su kasaciniame skunde nurodomais materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimais, t. y. kad apeliacinės instancijos teismas padarė materialiosios teisės normų, nustatytų Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte, STR „Statybą leidžiantys dokumentai“ 7 priedo 8 punkte, Statybos įstatymo 33 straipsnio 2 dalies 1 punkte, pažeidimą, taip pat pažeidė įrodymų tyrimo, vertinimo ir įrodinėjimo taisykles, nevisapusiškai vertino byloje surinktus įrodymus, aktualius ginčui išspręsti, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo šiais klausimais suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.
 21. Atsakovas A. J. pateiktame atsilepime į atsakovės K. V.-Z. kasacinį skundą, kuris Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegijos 2022 m. rugpjūčio 10 d. nutartimi Nr. DOK-4112 kvalifikuotas kaip pareiškimas dėl prisidėjimo prie atsakovės K. V.-Z. kasacinio skundo, prašo atsakovės K. V.-Z. kasacinį skundą patenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą bei palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą.
 22. Atsakovas A. J. pateiktame pareškime dėl prisidėjimo prie atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kasacinio skundo prašo

ši kasacinį skundą taip pat patenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą bei palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą.

23. Atsakovė K. V.-Z. pateiktame atsiliepime į atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kasacinį skundą, kuris Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegijos 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartimi Nr. DOK-4276 kvalifikuotas kaip pareiškimas dėl prisidėjimo prie atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kasacinio skundo, prašo šį kasacinį skundą patenkinti ir panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą bei palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą.
24. Ieškovė atsiliepime į atsakovo kasacinius skundus prašo juos atmesti ir Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą palikti nepakeistą. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:
- 24.1. Teisės aktuose nėra įtvirtinta išimties, kad jeigu daugiabutis gyvenamas namas yra išsidėstęs per kelis sklypus, nereikėtų pateikti gretimų žemės sklypų savininkų rašytinių sutikimų. Įstatyme aiškiai išvardyti dokumentai, kuriuos privaloma pateikti norint gauti statybos leidimą, todėl net jei būtų ir žemės sklypų savininkai sutampa, protokolinis sprendimas neatstoja gretimų žemės sklypų savininkų rašytinių sutikimų.
- 24.2. Imperatyvi pareiga, kad siekiant gauti statybą leidžiantį dokumentą reikia pateikti gretimų žemės sklypo savininko sutikimą, reglamentuota Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte. STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punkte nustatyta, kad tokio sutikimo pateikti nereikia, jeigu nemažinamas esamas atstumas iki gretimų žemės sklypų ir (arba) naujos konstrukcijos įrengiamos išlaikant norminį atstumą. Nagrinėjamas atvejis nepatenka į statybos techninio reglamento išimtį, todėl buvo privaloma pateikti gretimų žemės sklypų savininkų rašytinius sutikimus. Byloje nėra ginčo, kad pagal ginčijamą statybos leidimą rekonstruotas butas įrengiant naujas konstrukcijas, todėl STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punkte nurodyta išimtis netaikoma ir statytoja nėra atleista nuo pareigos gauti gretimų žemės sklypų savininkų rašytinius sutikimus, nepaisant to, kad vykdo buto (patalpos) rekonstrukciją. Minėtoje normoje yra aiškiai įtvirtinta, kad besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi tik tuo atveju, jeigu nėra pažeidžiama nė viena sąlyga.
- 24.3. Kasaciniuose skunduose nurodoma Lietuvos Aukščiausio Teismo praktika apeliacinės instancijos teismo pagrįstai nebuvo taikyta, nes joje yra kalbama apie gretimų žemės sklypo savininkų teisės pažeidimus, kurie atsirado dėl teisėtai pastatytų statinių, esančių arčiau kaip 3 metrai iki gretimų sklypo ribos, rekonstrukcijos ant esamo statinio pamatų ir jos metu nenumatyta mažinti esamo atstumo nuo rekonstruojamo statinio konstrukcijų iki gretimų sklypo ribų, o nagrinėjamo ginčo atveju yra reiškiamas ieškovės, vykdančios statybos valstybinę priežiūrą, ieškinys dėl statybą leidžiančio dokumento panaikinimo pažeidžiant imperatyvius Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto reikalavimus ir nurodant, kad neteisėtai išduotu statybos leidimu yra mažinami atstumai iki gretimų sklypų be šių sklypų savininkų sutikimų, statybos darbai vykdomi įrengiant naujas konstrukcijas, todėl darytina išvada, kad kasaciniame skunde nurodomos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nagrinėtų bylos aplinkybės neatitinka nagrinėjamos bylos faktinių aplinkybių.
- 24.4. Byloje buvo surinkta pakankamai įrodymų ieškiniui reikalavimams patvirtinti. Ieškovės pateikti įrodymai atitinka leistinumo reikalavimus, todėl kasacinių skundų argumentai dėl įrodymų nepakankamumo atmestini. Byloje pagrindinis įrodymas, patvirtinantis užfiksuotą statybos leidimo pažeidimą, yra statybą leidžiančio dokumento ir statybos projekto sprendinių patikrinimo aktas. Rekonstrukcijos sprendiniai taip pat matyti projekto, pagal kurį išduotas statybos leidimas, sprendiniuose. Nagrinėjamu atveju vykdamas statybos darbus pagal ginčijamą statybos leidimą įrengiamos naujos konstrukcijos (stiklo konstrukcijų priestatas su naujai statomais gelžbetoniniais pamatais, naujai statoma paaugštinta mūro sienutė, ant garažo paskirties pastato pastatomi nauji aukštai), kurių įrengimas patvirtina faktą, kad atstumas įvykdžius statybos darbus pagal ginčijamą statybos leidimą iki gretimų žemės sklypo yra sumažėjęs, nes, atlikus statybos darbus, naujai įrengtos pastato konstrukcijos sumažino atstumą iki gretimų žemės sklypo, todėl kasaciniuose skunduose nurodomi argumentai, kad ieškovė byloje nenurodė, kuriomis naujomis konstrukcijomis buvo sumažintas atstumas nuo gretimų sklypų ribų, nėra pagrįsti, nes tai patvirtina ne tik nurodyti argumentai ir patikrinimo akte užfiksuoti duomenys, bet ir ginčijamo statybos leidimo projekto sprendiniai.
- 24.5. Tai, kad apeliacinės instancijos teismas, priimdamas sprendimą, plačiai nepasisakė dėl nustatytų kaltų asmenų atsakomybės ir neaptarė argumentų, nedaro sprendimo neteisėto. Byloje negalima atskirti atsakovo atsakomybės, tiek vienas, tiek kitas atsakovas dalyvavo procese, susijusiam su statybą leidžiančio dokumento išdavimu, todėl atsakovams kyla solidarioji atsakomybė. Atsakovo solidariąją atsakomybę lemia tai, kad buvo vienas bendras procesas, suponavęs statybą leidžiančio dokumento išdavimą.
- 24.6. Atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija nepagrįstai nurodo, kad ieškovės teisė kreiptis į teismą yra susijusi su viešojo intereso gynyba. Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl statybos procesą reglamentuojančių teisės normų, kurios yra viešosios teisės normos, taikymo. Ieškovė, kaip viešojo administravimo subjektas, vykdamas statybos valstybinę priežiūrą (Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – TPSVPĮ) 8 straipsnio 1 dalis), vadovaudamasi TPSVPĮ 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, pateikė ieškinį dėl administracinio sprendimo panaikinimo. Tai reiškia, kad ieškovė kreipėsi su ieškiniu į teismą ne dėl viešojo intereso gynybos, o pareikštais reikalavimais šioje byloje vykdė jai priskirtas priežiūros funkcijas, ginčydama statybos leidimą pagal TPSVPĮ 23 straipsnio 1 dalies 8 punktą.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribų

25. Pagal civiliniame procese galiojantį dispozityvumo principą teismo nagrinėjimo dalyko nustatymas yra ginčo šalių, o ne teismo pareiga, teismas nagrinėja ginčą neperžengdamas ginčo šalių nustatytą ribą. Viena iš šio principo išraiškų yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse (toliau – ir CPK) 353 straipsnyje, kuris apibrėžia bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribas. Pagal šio straipsnio pirmąją dalį kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskustus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismu nustatytu aplinkybių planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – TPSVPĮ) 8 straipsnio 1 dalies, vadovaudamasi TPSVPĮ 23 straipsnio 1 dalies 8 punktu, pateikė ieškinį dėl administracinio sprendimo panaikinimo. Tai reiškia, kad ieškovė kreipėsi su ieškiniu į teismą ne dėl viešojo intereso gynybos, o pareikštais reikalavimais šioje byloje vykdė jai priskirtas priežiūros funkcijas, ginčydama statybos leidimą pagal TPSVPĮ 23 straipsnio 1 dalies 8 punktą.

26. Nagrinėjamoje byloje sprendžiami statybą leidžiančio dokumento teisėtumo ir teisinių padarinių šalinimo klausimai. Statybos teisėtumas ginčijamas dėl statybos teisinius santykius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, konkrečiai – reikalavimo gauti besiribojančių žemės sklypų savininku rašytinį sutikimą, pažeidimo. Byloje pareikštas ne besiribojančių žemės sklypų savininku negatorinis ieškinys, o statybos leidimas ginčijamas statybos valstybine priežiūra vykdančios institucijos – Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos pareikštu ieškiniu. Nagrinėjamoje byloje nėra pareikštas negatorinis ieškinys.
27. Atsižvelgiant į tai, kad ginčijamas statybą leidžiantis dokumentas – statybos leidimas – buvo išduotas 2019 m. rugsėjo 27 d., šiai bylai išspręsti aktualios ta dieną galiojusios statybą reglamentuojančių teisės aktų redakcijos: Statybos įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2019 m. sausio 1 d., bei STR 1.05.01:2017. Teisėjų kolegija pažymi, kad teisinis reguliavimas dėl normatyvinių atstumų tarp statinio ir gretimo (kaimyninio) sklypo ribos buvo iš esmės tapatus ir pagal STR 1.07.01:2010, todėl aiškinant ir taikant nagrinėjamam ginčui aktualų teisinį reguliavimą, bus remiamasi ir kasacinio teismo praktika, kurioje buvo aiškinamas ir taikomas STR 1.07.01:2010.
28. Nagrinėjamoje byloje pateikti trys kasaciniai skundai, kuriais iš esmės keliama šie teisės normų aiškinimo ir taikymo klausimai: 1) dėl Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto ir STR 1.05.01:2017 7 priedo 4 ir 8 punktų aiškinimo ir taikymo; 2) dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo dėl atstumų tarp statinio ir gretimo (kaimyninio) sklypo ribos sumažėjimo ir įrodinėjimo taisyklių pažeidimo šiuo aspektu; 3) dėl ieškovės teisės nagrinėjamoje situacijoje kreiptis į teismą, ginant viešąjį interesą; 4) dėl teismo pareigos nustatyti kiekvieno iš atsakovų kaltę (jos laipsnį) ir atitinkamai paskirstyti neteisėtoms statybos padarinių šalinimo našta tarp atsakovų, t. y. Statybos įstatymo 33 straipsnio 2 dalies aiškinimo ir taikymo, įskaitant ir jo taikymą projektuotojo atžvilgiu.
- Dėl Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkto ir STR 1.05.01:2017 7 priedo 4 ir 8 punktų aiškinimo ir taikymo*
29. Statybos teisinius santykius reglamentuoja Statybos įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai. Norminius atstumus tarp statinių, tarp statinių ir sklypo ribų, atsižvelgdama į Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių ir Statybos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, nustato Vyriausybės įgaliojama institucija normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose (Statybos įstatymo 6 straipsnio 2 dalis).
30. Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte, be kita ko, įtvirtinta, kad kai numatoma statinius statyti ar rekonstruoti mažesniais negu norminiai atstumais iki gretimo sklypo ribos, statybą leidžiančiam dokumentui gauti pateikiama sutartis, sutikimas ar susitarimas su šio žemės sklypo (teritorijos) savininku, valdytoju.
31. Atvejai, kada privaloma gauti besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimus, nurodyti STR 1.05.01:2017 7 priede (STR 1.05.01:2017 55 punktas, STR 1.05.01:2017 7 priedo 4 punkte nustatyta bendra taisyklė, kad statant ant sklypo ribos sublokuotus pastatus, statant pastatus ar stoga turinčius inžinerinius statinius arčiau kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos, tačiau ne arčiau kaip 1 m (skaičiuojant atstuma horizontalioje plokštumoje nuo labiausiai išsikišusių konstrukcijų), kai pastato ar stoga turinčio inžinerinio statinio bet kurios konstrukcijos, esančios 1–3 m atstumu nuo sklypo ribos, bet kurio taško aukštis, matuojamas nuo žemės paviršiaus ties sklypo riba (žemesniojo paviršiaus, jei ties sklypo riba yra aukščių skirtumas), didesnis už horizontalų atstumą nuo šio taško iki sklypų ribos, statant pastatus ar stogą turinčius inžinerinius statinius arčiau kaip 1 m nuo sklypo ribos.
32. Kasacinio teismo praktikoje, sprendžiant dėl nurodytų atstumų skaičiavimo, pažymėta, kad atstumas iki sklypo ribos skaičiuojamas horizontalioje plokštumoje nuo labiausiai išsikišusių konstrukcijų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-267-403/2018, 24 punktas).
33. STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punktu nustatyta išimtis iš taisyklės, kai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) yra neprivalomi. Šiame punkte reglamentuojama, kad statinio rekonstravimo atveju rašytiniai besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) savininkų ar valdytojų sutikimai (susitarimai) neprivalomi, jei nemažinamas esamas atstumas nuo rekonstruojamo statinio esamų konstrukcijų (neįskaičiuojant apšiltinamojo sluoksnio storio) iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų ir (ar) naujos konstrukcijos įrengiamos teisės aktų nustatytais atstumais iki besiribojančių žemės sklypų (teritorijų) ribų.
34. Kasacinis teismas yra ne kartą konstatavęs, kad statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais siekiama užtikrinti, kad statybos darbai būtų atliekami nepažeidžiant kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų, nesukeltų grėsmės kitiems asmenims, todėl šie reikalavimai negali būti vertinami kaip formalūs teisės būti statytoju kaip vienos iš nuosavybės teisės įgyvendinimo formų ribojimas. Normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose įtvirtintos normos, nustatančios atstumus nuo nesudėtingų pastatų iki kaimyninių sklypų ribų, yra imperatyvaus pobūdžio ir turi tam tikrus viešuosius tikslus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-95-695/2019, 27 punktas ir jame nurodyta kasacinio teismo praktika).
35. Taigi nurodytas teisinis reguliavimas ir kasacinio teismo praktika leidžia daryti išvadą, kad teisės aktais nustatytais normatyviniais atstumais tarp statinio ir sklypo ribos siekiama apsaugoti būtent gretimo (kaimyninio), kitaip tariant, šalia statinio esančio, sklypo savininkų (valdytojų) interesus. Ši tikslas, be kita ko, atspindi ir šio atstumo skaičiavimo taisyklė: atstumas nuo statinio iki gretimo (kaimyninio) sklypo ribos skaičiuojamas horizontalioje plokštumoje nuo labiausiai išsikišusių konstrukcijų.
36. Nagrinėjamoje byloje statybos leidimas buvo išduotas daugiabučio gyvenamojo namo, esančio (duomenys neskelbtini), buto Nr. (duomenys neskelbtini), kuris yra daugiabučio gyvenamojo namo dalis, rekonstrukcijai. Kaip nustatė byla nagrinėje teismui, nurodytas namas pastatytas 1975 metais ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas kaip daugiabutis gyvenamasis namas, stovintis ant jam skirtu, visam namui bendro žemės sklypo. 1994 metais atlikus kadastrinius matavimus buvo suformuoti atskiri sklypai, priskirti kiekvienam butui, tačiau pastato paskirtis liko gyvenamoji (trys ir daugiau butų) – daugiabutis gyvenamasis namas, kurio butai išsidėstę perimetru, t. y. sublokuojant butus ant sklypo ribų palei gatvę, taip, kad butai yra išsidėstę viena eile, o juos jungiančios sienos yra ant suformuotu atskiru sklypų ribų, t. y. kiekvienam butui skirtu atskiru sklypu šoninės ribos sutampa su butus jungiančiomis bendromis sienomis. Byla nagrinėje teismui nustatė, jog toks namo ir sklypo registravimo atvejis yra išimtinis, nes vėlesniais metais tokio tipo daugiabučiame name esantiems butams nebuvo formuojami ir atskirai registruojami butams priklausančys sklypai po tuo namu.
37. Taigi, nagrinėjamu atveju susiklostė išskirtinė situacija, kai iš esmės visas sklypas, nors ir vėliau suformuojant atskirus sklypus, priskirtus kiekvienam butui, yra skirtas visam daugiabučiui gyvenamajam namui eksploatuoti. Atskiru sklypu suformavimas ir priskirimas kiekvienam butui nepakeitė pačios pastato paskirties. Tai, kad ir faktiškai išliko tokia pastato paskirtis, patvirtina ir byloje esantys įrodymai – pastato dalies (buto) rekonstrukcijos klausimas buvo sprendžiamas pagal daugiabučiui gyvenamajam namui nustatytą teisinį reguliavimą. Daugiabučio gyvenamojo namo paskirtis lemia, kad, rekonstruojant konkretų butą daugiabučiame gyvenamajame name tokiu būdu kaip nagrinėjamoje byloje, kartu rekonstruojama ir daugiabučio gyvenamojo namo dalis, priklausanti visiems daugiabučio gyvenamojo namo butų savininkams.

38. Teisėjų kolegijos vertinimu, pastato paskirtis – šiuo atveju daugiabutis gyvenamasis namas – suponuoja tiek daugiabučio gyvenamojo namo butų savininkų, tiek ir žemės sklypų, ant kurių stovi daugiabutis gyvenamasis namas, savininkų (valdytojų) interesų apsaugos ypatumus statybos teisiniuose santykiuose.
39. Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 4 punktu, be kita ko, nustatyta, kad statybą leidžiančiam dokumentui gauti pateikiama žemės sklypo bendraturčių rašytinis sutikimas. Jeigu žemės sklypas jiems priklauso bendrosios nuosavybės teise, išskyrus atvejį, kai žemės sklypas bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso butu ir kitų patalpų savininkams ir yra priimtas jų sprendimas pagal šios dalies 7 punkte nustatytus reikalavimus, taip pat kai atliekami paprastojo ar kapitalinio remonto darbai.
40. Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punkte nustatyta, kad statybą leidžiančiam dokumentui gauti pateikiama statinio (jo dalies) bendraturčių rašytinis sutikimas ar butu ir kitų patalpų savininkų protokoliniu sprendimu dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytu statybos darbu atlikimo (atitinkamo statinio projekto rengimo ir (ar) įgyvendinimo), priimto CK 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, kopija, išskyrus atvejus, kai reikia atlikti rekonstravimo, remonto darbus siekiant pritaikyti gyvenamąjį namą neigaliesiems, kai pateikiamas prašymas išduoti statybą leidžiančius dokumentus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte (atliekant darbus statytojo (užsakovo) patalpų viduje), taip pat CK 4.83 straipsnio 2 dalyje nustatyto galimos žalos atsiradimo ir grėsmės bendrojo naudojimo objektams pašalinimo atvejus ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytus atvejus, daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektu paprastojo ar kapitalinio remonto atvejus, kai šie darbai vykdomi pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus ir atitinkamai nustatyta tvarka patvirtintą namo bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto) ilgalaikį ar metinį planą – šiuo atveju pateikiama nustatyta tvarka patvirtinto namo atnaujinimo ilgalaikio ar metinio plano kopija.
41. Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 ir 7 punktuose nustatytas teisinis reguliavimas suponuoja specialų žemės sklypų savininkų interesų teisinės apsaugos mechanizma statybos teisiniuose santykiuose tais atvejais, kai žemės sklypas bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso butu ir kitų patalpų savininkams. Pagal šiuose punktuose nustatytą reguliavimą žemės sklypų savininkų interesai yra apsaugomi taikant butu ir kitų patalpų savininkų nuosavybės teisės įgyvendinimą reglamentuojančias teisės normas, t. y. savarankiškai žemės sklypų savininkų (valdytojų) interesai statybą leidžiančio dokumento išdavimo procese nėra saugomi.
42. Nors nurodytas teisinis reguliavimas yra taikomas tais atvejais, kai žemės sklypas butu ir kitų patalpų savininkams priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise, o nagrinėjamu atveju yra suformuoti atskiri kiekvienam butui priskirti žemės sklypai, tačiau būtent daugiabučio gyvenamojo namo butų savininkai tapo taip suformuotų žemės sklypų, kurių visuma sudaro pagrindą eksploatuoti daugiabutį gyvenamąjį namą, savininkais ir, kaip minėta, toks žemės sklypų suformavimas nepakeitė daugiabučio gyvenamojo namo paskirties. Taigi nagrinėjamoje situacijoje žemės sklypų paskirtis iš esmės yra ta pati kaip ir tuo atveju, kai žemės sklypai priklauso butu ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise. Be to, nagrinėjamu atveju reikšminga aplinkybė yra tai, kad daugiabučio gyvenamojo namo butai yra išsidėstę vientisu perimetru ant sklypo ribų palei gatvę, o juos jungiančios sienos yra ant suformuotų atskirų sklypų ribų, t. y. kiekvienam butui skirtu atskiro sklypo šoninės ribos sutampa su šio buto su gretimais butais jungiančiomis bendromis sienomis. Tokioje situacijoje nuo kiekvieno buto iki gretimo (kaimyninio) sklypo ribos nėra jokio atstumo, kuris būtų skirtas gretimo (kaimyninio) sklypo savininko (valdytojo) interesams apsaugoti, t. y. kiekvieno buto išorinė siena iš esmės sutampa su gretimo (kaimyninio) žemės sklypo riba.
43. Teisėjų kolegija, remdamasi nurodytomis aplinkybėmis, nusprendžia, kad nors nagrinėjamu atveju sklypai ir suformuoti kaip savarankiški, jų pagrindinė paskirtis šiuo atveju yra užtikrinti viso daugiabučio gyvenamojo namo, kurio pagrindinės konstrukcijos butu ir kitų patalpų savininkams priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise, tinkamą naudojimą, todėl daugiabučio gyvenamojo namo atžvilgiu tokie sklypai nelaikytini gretimais (kaimyniniais) žemės sklypais, besiribojančiais su daugiabučio gyvenamojo namo butais. Statybos įstatymo ir STR 1.05.01:2017 nuostatu prasme, ir šioje situacijoje nėra pagrindo taikyti teisinį reguliavimą, nustatantį normatyvinius atstumus nuo statinių iki besiribojančių sklypų ribų. Todėl teisėjų kolegija konstatuoja, kad kasacinių skundų argumentais įrodyta, jog apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punktą ir jį įgyvendinantį STR 1.05.01:2017 7 priedo 4 punktą.
44. Teisėjų kolegijai konstatavus, kad nagrinėjamoje byloje nėra pagrindo taikyti normatyvinių atstumų nuo statinio iki gretimo (kaimyninio) sklypo ribos taisyklės, nustatytos Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte ir jį įgyvendinančio STR 1.05.01:2017 7 priedo 4 punkte, nėra pagrindo spręsti ir dėl sąlygų, apibrėžiančių taisyklės išimtį, t. y. STR 1.05.01:2017 7 priedo 8 punkto, aiškinimo ir taikymo.

Dėl kitų kasacinių skundų argumentų ir bylos procesinės baigties

45. Kiti kasacinių skundų argumentai vertintini kaip neturintys reikšmės kitokio sprendimo byloje priėmimui, todėl teisėjų kolegija dėl jų nepasisako.
46. Pirmiau minėta, kad ieškovė statybos neteisėtumą grindžia reikalavimu gauti besiribojančių žemės sklypų savininkų rašytinį sutikimą pažeidimu. Teisėjų kolegijai konstatavus, kad nagrinėjamoje byloje nėra pagrindo taikyti normatyvinių atstumų nuo statinio iki gretimo (kaimyninio) sklypo ribos taisyklės, nėra ir pagrindo nuspręsti, kad statybos leidimas buvo išduotas neteisėtai. Todėl konstatuotina, kad apeliacinės instancijos teismas, tenkindamas ieškovės reikalavimus, priėmė nepagrįstą ir neteisėtą sprendimą. Pirmosios instancijos teismas, netenkindamas ieškovės ieškinio, nors ir rėmėsi kitais teisiniais argumentais, iš esmės teisingai nusprendė dėl teisinio bylos rezultato. Remdamasi tuo, teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktinas galioti, tačiau pagal šioje nutartyje nurodytus argumentus, o apeliacinės instancijos teismo sprendimas naikintinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

47. CPK 93 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Remiantis CPK 93 straipsnio 5 dalimi, jeigu apeliacinės instancijos teismas ar kasacinis teismas, neperduodamas bylos iš naujo nagrinėti, pakeičia teismo sprendimą arba priima naują sprendimą, jis atitinkamai pakeičia bylinėjimosi išlaidų paskirstymą.
48. Atsižvelgiant į šios bylos išnagrinėjimo rezultatą (apeliacinės instancijos teismo sprendimas naikinamas ir paliekamas galioti pirmosios instancijos teismo sprendimas), perskirstomos dalyvaujančių byloje asmenų bylinėjimosi išlaidos, turėtos apeliacinės instancijos teisme, bei paskirstomos bylinėjimosi išlaidos, patirtos kasaciniame procese (CPK 93 straipsnio 1, 3, 5 dalys). Kadangi ieškinys atmetamas, atsakovai įgyja teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą, o kitų dalyvaujančių byloje asmenų jų patirtos bylinėjimosi išlaidos neatlygintinos.

49. Atsakovas A. J. pateikė įrodymus, pagrindžiančius, kad apeliacinės instancijos teisme patyrė 2123,55 Eur bylinėjimosi išlaidų už advokato pagalbą rengiant atsiliepimą į ieškovės apeliacinį skundą. Atsakovė K. V.-Z. taip pat pateikė įrodymus, patvirtinančius, kad apeliacinės instancijos teisme patyrė 1452 Eur bylinėjimosi išlaidų už advokato pagalbą rengiant atsiliepimą į ieškovės apeliacinį skundą.
50. Atsakovas A. J. už pateiktą kasacinį skundą sumokėjo 94 Eur žyminio mokesčio, taip pat kasaciniame teisme patyrė 4624,24 Eur bylinėjimosi išlaidų už advokato pagalbą rengiant kasacinį skundą ir prisidėjimus prie kitų atsakovų pateiktų kasacinių skundų. Tuo tarpu atsakovė K. V.-Z. už kasacinį skundą taip pat sumokėjo 94 Eur žyminio mokesčio ir kasaciniame teisme patyrė 3630 Eur bylinėjimosi išlaidų už advokato pagalbą rengiant kasacinį skundą ir prisidėjimus prie kitų atsakovų pateiktų kasacinių skundų.
51. Atsakovų A. J. ir K. V.-Z. apeliacinės instancijos bei kasaciniame teismuose patirtos atstovavimo išlaidos neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) nuostatų (7, 8.11, 8.13, 8.16, 8.20 punktai), todėl jų atlyginimas atsakovams priteistinas iš ieškovės.
52. Atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija už pateiktą kasacinį skundą sumokėjo 94 Eur žyminio mokesčio, kuris, atsižvelgiant į bylos išnagrinėjimo rezultata, taip pat priteistinas iš ieškovės.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 362 straipsniu,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 24 d. sprendimą panaikinti ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimą.

Priteisti iš ieškovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (j. a. k. 288600210) atsakovo A. J. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) naudai 2123,55 Eur (du tūkstančius vieną šimtą dvidešimt tris Eur 55 ct) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo.

Priteisti iš ieškovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (j. a. k. 288600210) atsakovės K. V.-Z. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) naudai 1452 (vieną tūkstantį keturis šimtus penkiasdešimt du) Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, atlyginimo.

Priteisti iš ieškovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (j. a. k. 288600210) atsakovo A. J. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) naudai 4718,24 Eur (keturis tūkstančius septynis šimtus aštuoniolika Eur 24 ct) bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimo.

Priteisti iš ieškovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (j. a. k. 288600210) atsakovės K. V.-Z. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) naudai 3724 (tris tūkstančius septynis šimtus dvidešimt keturis) Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimo.

Priteisti iš ieškovės Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (j. a. k. 288600210) atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (j. a. k. 188710061) naudai 94 (devyniasdešimt keturis) Eur žyminio mokesčio atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Dalia Vasarienė